Opłata pocztowa uiszczona gotówką. CENA 20 GR.

NOWINY PODHALAŃSKIE

aktualne i niezależne czasopismo zdrojowiskowe i gospodarczo-społeczne.

Nr. 4. (33) Nowy Sącz, 1 kwietnia 1937 Rok III

ORĘDZIE P. PREZYDENTA.

Doniosłe wydarzenie polityczne zaszło w dzień Imienin Józefa Piłsudskiego.

P. Prezydent Rzeczypospolitej, podejmując tradycję corocznych przemówień w dn. 19 marca ze stanowiska Pierwszego Obywatela Polski, wygłosił doniosłe przemówienie — orędzie do całego Narodu, rzucając między innymi takie ważkie wskazania:

— Józef Piłsudski — mówił P. Prezydent Rzeczypospolitej — powierzonym mi ustnym testamentem wskazał generała Śmigłego-Rydza, jako swego następcę na stanowisko Naczelnego Wodza Sił Zbrojnych, a rzeczywistość naszego państwa bezsprzecznie wymagała, ażeby cała Polska widziała w nim również i Wodza Narodu.

Mówił mi nie raz Piłsudski, że okoliczności zewnętrzne i nadal nam sprzyjają. Powinniśmy więc czym prędzej skorzystać z tego zacisza politycznego i wznieść państwo na takie wyżyny mocy, abyśmy mogli w razie zmiany warunków zewnętrznych na mniej sprzyjające — mocą własną Niepodległość utrzymać i dalej prowadzić państwo do coraz większej potęgi. Nie wolno nam bowiem zapomnieć, że dogodne dla nas warunki zewnętrzne nie muszą trwać długo.

Samo dozbrojenie Armii pełnej mocy nam nie da i nie obwaruje dostatecznie naszej Niepodległości. Musimy struny naszej psychiki, psychiki milionów obywateli nastroić na harmonijny dźwięk i podporządkować wszystko najważniejszemu hasłu — hasłu ugruntowania Niepodległości.

Rzuciwszy hasło, (Polskę podciągnąć wyżej!) powołał Marszałek Śmigły-Rydz na bezpośredniego kierownika tej pracy oddanego sobie i zasłużonego w walkach o niepodległość żołnierza-pułkownika Koca. Dając wytyczne dla tej działalności, zapewnił jej Marszałek równocześnie swoje stałe poparcie i opiekę.

Na kilka tygodni przed ogłoszeniem deklaracji Marszałek Śmigły-Rydz przedstawił mi szczegółowo jej treść, która w zupełności zgadzała się z moimi rozważaniami we wszystkich omawianych w niej dziedzinach.

Okolicznością tym radośniejszą dla mnie było, że treść tej deklaracji mogłem uważać jako „wyznanie wiary“ Naczelnego Wodza.

Fakt, że inicjatywa utworzenia Obozu Zjednoczenia Narodowego wyszła od Naczelnego Wodza, którego po osieroceniu nas przez Wielkiego Marszałka już znaczna część Polski uważa za Wodza Narodu — musi wywołać duży oddźwięk w społeczeństwie, a nawet wytworzyć żywiołowy ruch konsolidacji narodowej.

Gdyby ta chwila dziejowa minęła przy obojętności większej części społeczeństwa, to przyszłe pokolenia nie byłyby w stanie nam tego darować.

Sądząc z wielkiego, nieprzerwanego napływu zgłoszeń do Obozu Zjednoczenia Narodowego, można już dziś stwierdzić, że treść deklaracji znalazła głęboki oddźwięk w społeczeństwie i to tak duży, że można to przyjąć za żywiołowy objaw naszego zdrowego instynktu konsolidacyjnego.

Ci, którzy nie umieją się na to zdobyć, mogą tylko chwilowo powstrzymać, ale nie zdołają udaremnić przejawów zdrowego instynktu w tak osobliwej dla kraju chwili.

Rezultaty nie tylko zapewnią nam naszą najdroższą zdobycz, ale doprowadzą do pełnego rozkwitu życia kulturalnego i gospodarczego naszego państwa

Wszystkim naszym Czytelnikom, Prenumeratorom i Współpracownikom, z okazji Świąt Wielkanocnych składa serdeczne życzenia świąteczne

REDAKCJA.

Budować Polskę od dołu

Odezwa Ogólnego Związku Podoficerów.

„Baczność Podoficerowie Rezerwy! Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej, którego jednym z najważniejszych celów w dobie jego powstania i w ciągu długoletniego jego istnienia, była i będzie obrona granic Rzeczypospolitej, oraz należyte przygotowanie się do tej obrony, wzywa wszystkich podoficerów rezerwy, by niezwłocznie zgłosili swe wstąpienie w szeregi Związku, celem podjęcia i wytrwałego prowadzenia wspólnych prac i wysiłków dla dobra Państwa Polskiego.

Do tej akcji obronnej, której wymaga od każdego obywatela Państwo, podoficerowie rezerwy w pierwszym rzędzie muszą stanąć, w jednym zwartym szeregu, ażeby podkreślić nie tylko swoją liczność, ale i wartość podoficera rezerwy tak w czasie wojny, jak i w pracy pokojowej w walce z wewnętrznym wrogiem.

Niech w naszej — wielkiej już dziś — rodzinie podoficerskiej nie zabraknie kolegów podoficerów włościań, robotników, kupców, rzemieślników, podoficerów z zawodów wolnych i urzędników. Wstępując w nasze grono znajdziecie oddanych Wam towarzyszów broni-wspólne cele i obronę interesów własnych, zaspakajających potrzeby materialne członków, oraz pomoc prawną.

Poza naszym głównym celem obrony granic Rzeczypospolitej, Związek Podoficerów Rezerwy przystępuje do realizowania hasła podciągnięcia Polski wzwyż na odcinku gospodarczym. W tym celu Związek zamierza przystąpić w najbliższym czasie do szerzenia wśród swych członków idei oszczędnościowej i ubezpieczeniowej, jako podstaw do zdobycia pełnej niepodległości gospodarczej kraju, oraz zabezpieczenia własnej przyszłości.

Wierzymy, że to nasze wezwanie nie przejdzie bez echa; zgrupowani pod sztandarem Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy R. P. spełnimy swój obowiązek obywatela - żołnierza i na pewno doprowadzimy do tego, że w imieniu powyższych celów staniemy się mocną i trwałą spójnią podoficerską.

Od dziś wszyscy podoficerowie rezerwy mobilizują się w Ogólnym Związku Podoficerów Rezerwy R. P.

Czekamy Was, Koledzy, jako miłych i pożądanych członków przy wspólnym warsztacie pracy“.

* * *

W tej pracy konsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy w jedną rodzinę. Związek postawił sobie doniosłe zadanie, budować Polskę od dołu wsi i miasteczek, rzucając zarazem silny pomost między warstwą robotniczą i włościańską a elitą inteligencji. Trudno o organizację, która lepiej byłaby predestynowaną do tego zadania. Primo — członkami Związku są przedstawiciele wszystkich klas od chłopa do doktora, i adwokata, sekundo — jest to organi zacja apolityczna. Ściślej mówiąc. praca Związku ma polegać na akcji kulturalno oświatowej, spółdzielczej, wychowania fizycznego i przysposobienia do obrony Kraju.

Na odcinku pracy kulturalno-oświatowej, Związek przejawia ożywioną działalność, dając swoim członkom wielkie możliwości dokształcania się i uzupełniania braków naukowych, co się przejawia w organizowaniu kursów maturalnych, dokształcających i prelekcji, wygłaszanych w świetlicach oddziałów Związku. W parze z pracą oświatową, Związek supremuje pod względem przygdtowania w dziedzinie W.F. i W.P. Wiedza zdobyta w szeregach wojskowych, jest w Związku kontynuowaną i pogłębianą nowymi wiadomościami, by w razie potrzeby być gotowym nie tylko moralnie — psychicznie, ale fachowo — fizycznie do obrony Państwa.

Niezależnie od powyższego Związek zamierza przystąpić w niedalekiej przyszłości do pracy na odcinku gospodarczym, organizując w tym celu kooperatywy, spółdzielnie i t.p. Do tego bowiem zadania, jak stwierdził wiceprezes St. Kapko, podoficerowie rezerwy stanowią doskonały element, który nie tylko nie ulęknie się żadnych konkurencji, ale wytrwałą pracą doprowadzi i na tym polu do efektywnych wyników.

Zadaniem więc Związku będzie ten zdrowy element podoficerski jeszcze nie zrzeszony wyciągnąć na powierzchnię wypadków życia społecznego, opartego na płaszczyźnie pracy zdrowej i naprawdę ideowej.

Czy podoficer rezerwy, chłop lub robotnik ma ku temu odpowiednie kwalifikacje? Bezwątpienia — tak, ma się rozumieć w niejednakowym zakresie. Podoficerami rezerwy obsadzona jest wielka ilość stanowisk sołtysów, wójtów i radnych, spotyka się nawet na fotelach

---

INŻ. EDWARD MIGDAŁ, (Nowy Sącz)

Każdy Polak powinien zwiedzić Podhale perłę ziem polskich.

Na Podhalu szerszym — wspaniała ziemia sądecka, to największy, najwartościowszy i najcenniejszy skarb uzdrowisk i kąpielisk w Polsce. Ta ziemia, — pobyt w niej usposabia radośnie, krzepi ciało, podnosi ducha, zwalcza melancholję, pesymizm i marazm. Toteż nie można się dziwić, że człek tu zrodzony, nigdzie stąd niechce się ruszać, a gdy zobaczy nawet najpiękniejsze strony świata, czy Buenos Aires, czy Rio de Janeiro, czy Hiszpanię, czy Maroko, — czy Jasny Brzeg, rozreklamowaną Rivierę francuską z Arles, Marseille, Nicéę, Cannes, Zatokę choćby Aniołów (Bai des Anges), Monaco — Monte Carlo, Menton, Toulon, Riviery od Nice do Genovy di Ponente, di Levante, Cote d' Azur, przez Genevę, Piemont, Milano, porzuca Lombardję, nawet Venezię, Lago di Garda, Rivę, Arco, Meran, Tyrol i Szwajcarję i bez żalu wraca do Sącza Polskiej Florencji, aby tu żywota dokonać i w ziemi ojców Sądeczyźnie złożyć swoje kości.

Takiego przecież przywiązania do swej ziemi nie znajdzie chyba na świecie!...

Obfitość niewyzyskanych jeszcze i nieexploatowanych dotychczas leczniczych wód mineralnych, doskonałe zdrowe górskie powietrze, przesycone żywicznymi olejkami świerków, jodeł i naszych cedrów, modrzewi, prześliczne góry, rzeki i potoki, rozbudowujące się w tempie amerykańskim zdrojowiska w PIWNICZNEJ, Żegiestowie i Muszynie, Obozy letnie nad Popradem w Starym Sączu, gigantyczna budowa zapory i zakładu wodno-elektrycznego w Rożnowie nad Dunajca, obok ruin romantycznych Zamku rycerza o światowej sławie Zawiszy Czarnego i grunwaldzkiej starożytnej polskiej Ludwisarni nad godną widzenia pętlą Dunajcem, znakomite kąpiele rzeczne w Dunajcu i Popradzie, których wody przesycone solami mineralnemi emanują rad i za radjoaktywne uznane zostały, darzące energja zdrowia i życia kąpiele słoneczne i powietrzne, dają pewność rozwoju tych tak cennych pod każdym względem, okolic. Rozkosze turystyczne łatwych górskich wycieczek i niezapomnianych widoków, doskonałe tereny narciarskie w PIWNICZNEJ i innych miejscowościach, corocznie ściągające turystów nie tylko z Polski, ale i z Hollandji jak Nas-

prezydentów i wiceprezydentów miast. Już samo to daje im duży wpływ do działania wśród szerokich mas. Na przeszkodzie do urzeczywistnienia tych celów stoi wszakże fałszywy wstyd, który powstrzymuje od zapisywania się do Związku wielu podoficerów rezerwy zajmujących czołowe stanowiska w społeczeństwie. Dotyczy to przeważnie zawodów wolnych. Jest to uprzedzenie naprawdę niepoważne.

Związek obecnie liczy ponad 60.000 członków czynnych, zarejestrowanych w 477 Kołach, rozsianych po całym terenie Polski, przy czym Koła te wchodzą terytorialnie w skład 18 Okręgów.

Programowej i rzetelnej pracy Związku, zmierzającej do podniesienia wartości czynnika obrony Państwa, jakim są podoficerowie rezerwy, należy tylko przyklasnąć i życzyć jak najlepszych wyników.

Kilka uwag o ulgach dla nowowznoszonych budowli.

W okresie tak wzmożonego ruchu budowlanego w całej Polsce, a w szczególności od kilku lat w naszym mieście, nie od rzeczy będzie skreślić kilka uwag dotyczących ulg przyznanych przez Państwo osobom wznoszącym nowe budowle. Ustawa regulująca tę kwestję w wielkiej mierze przyczyniła się do rozbudowy tak miast jak i osiedli wiejskich.

Ulgi przyznawane nowym budowlom objęte są ustawą z dnia 24 marca 1933 roku. Wedle przepisów tej ustawy wolne są od podatków od nieruchomości, budynkowych, pobieranych na rzecz Państwa jako też związków samorządowych, od wszelkiego rodzaju podatków i opłat, dla których podstawa wymiaru są podatki od nieruchomości lub budynkowe — nowowznoszone budowle, jak również części nadbudowane i przybudowane, tak mieszkalne jak i przeznaczone dla celów handlowych lub przemysłowych, jeżeli budowa, nadbudowa lub przybudowa wykończona będzie do końca roku 1940 i to na okres piętnastoletni od chwili chociażby tylko częściowego ich użytkowania. Ponieważ ustawa weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1933 r. ulgi powyższe mają zastosowanie do wszelkiego rodzaju budynków wybudowanych tak w gminach miejskich jak i wiejskich w czasie od dnia 1 kwietnia 1933 r. do końca roku 1940

Niezależnie od ulg wyżej podanych wolne są od podatku dochodowego do końca piętnastego roku podatkowego od chwili ukończenia budowy, dochody płynące z nowowznoszonych domów mieszkalnych w gminach miejskich, jeżeli ich budowa wykończona będzie do końca roku 1940. Jak zatem z powyższego wynika z ulg ostatnio wymienionych korzystają jedynie domy mieszkalne —a więc nie budynki przeznaczone na cele handlowe lub przemysłowe — i to tylko w gminach miejskich. Z ulg przewidzianych w wymienionej ustawie nie korzystają budynki przebudowane, jeżeli przez to nie powstały nowe piętra lub dobudowane nowe części budynku.

Osoby ubiegające się o ulgi w państwowym podatku od nieruchomości winny złożyć odpowiednie podania do właściwego Urzędu Skarbowego w ciągu 60 dni, licząc od dnia, w którym rozpoczęło się chociażby częściowe użytkowanie budynku, przy czym do podania należy dołączyć: zezwolenie na budowę, zatwierdzony plan budowy, zaświadczenie, że budowla jest nową, zezwolenie na użytkowanie budynku i zaświadczenie stwierdzające dzień rozpoczęcia użytkowania. Ulgi przyznaje się na okres lat piętnastu licząc od dnia chociażby tylko częściowego faktycznego użytkowania nowej budowli niezależnie od daty zezwolenia władzy budowlanej na użytkowanie.

Oto pokrótce przedstawione są ulgi, które, ze względu na wielkie korzyści powinny zachęcić i najprawdopodobniej zachęca właścicieli parcel dotąd niezabudowanych do rozpoczęcia budowli, przez co oczywiście i miasto nasze bardzo wiele skorzysta. (K.)

tępczyni tronu hollenderskiego księżniczka Julianna i Jej Królewski Małżonek, w zimie rzesze narciarzy i przejezdnych, to chyba wystarczająca a dość wyraźna reklama Sądeczyzny i Podhala.

Sądeczyzna to naprawdę najpiękniejszy zakątek Polski:

Pisali o niej Szczęsny Morawski, Ks. Jan Sygański T. J., Stanisław Rosół a z nowszych Zofia Rygier Nałkowska a Kossak-Szczucka, tutaj brała natchnienie do „Prawem i Lewem". —

Ta ziemia Sądecka prócz czaru piękności posiada i urok świętości, bo św. Kinga jest Panią oprawną na Sądeczyźnie. Po tej ziemi chodził św. Żurawek, Just, Benedykt, św. Wojciech i św. Kazimierz.

Zacytować należy słowa ks. Jana Pobisa, albo ks. Karola Antoniewicza: „W tej pięknej Polsce naszej, wśród wielu krajów i stolic, uroczą jest ziemia sądecka, okalana wiankiem gór malowniczych, wśród których toczy swe fale modry Dunajec i rączy Poprad.

Jest w tejpięknej sądeckiej ziemi coś, co nie tylko bawi i rozwesela oczy, ale i za serce chwyta. —

Ona to łączy w sobie czar piękności z urokiem świętości. — ...ujrzy podróżny, idący uroczą sądecką okolicą w dali złotą w promieniach wschodzącego i zachodzącego słońca jaśniejącą koronę na wieży kościoła starosądeckiego i zapyta pierwszego lepszego wieśniaka coby ta korona znaczyć miała? A on odpowie, że ta korona królowej Kunegundy".

I stanie podróżny przed drzwiami kościoła w Starym Sączu i zapyta pierwszego lepszego mieszczanina, jaki by to był kościół i klasztor? A on odpowie: „Wstąp do tej świątyni i ucałuj tę ziemię, bo to ziemia święta, to kościół i klasztor św. Kunegundy: tu żyła, tu umarła, tu się jej święte przechowują szczątki".

I pomknie podróżny w te nad wszelki opis czarujące Tatrów okolice i zapyta pierwszego lepszego górala, co by znaczyły te gruzy zamku na Pieninach? A on mu opowie i żywot i cuda świętej i dobrej królowej Kingi, która w tym zamku, kryła się przed napadem Tatarów, siostrami swemi.

Gdzie się ruszysz przepiękne, prześliczne widoki! Dopiero zrozumiesz sens piosenki:

„Szumią jodły na gór szczycie
Szumią sobie w dal."
albo: „Góralu czy ci nie żal
Opuszczać tych stron rodzinnych,
Świerkowych lasów i hal,
I tych potoków srebrzystych,
Góralu czy ci nie żal?
Góralu wracaj do hal".

KRONIKA PODHALA.

Nowy Sącz.

DZIEŃ IMIENIN MARSZAŁKA RYDZA ŚMIGŁEGO obchodzony był w Nowym Sączu uroczyście.

Miasto przybrało odświętny wygląd, domy udekorowano flagami narodowymi; W świątyniach odbyły się uroczyste nabożeństwa, w szkołach i świetlicach stowarzyszeń społecznych wygłoszono okolicznościowe pogadanki przy licznym udziale tut. społeczeństwa.

UROCZYSTOŚCI w DNIU 19 marca NA PODHALU. Dnia 19 marca, w dniu, który na zawsze w pamięcie narodu jest związany z postacią Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, odbyły w świątyniach wszystkich wyznań w Nowym Sączu i na całym Podhalu uroczyste nabożeństwa żałobne.

W godzinach wieczornych odbywały się w stowarzyszeniach i organizacjach akademje, w czasie których wysłuchano przemówienia P. Prezydenta Rzeczypospolitej poświęconego pamięci Pierwszego Marszałka Polski.

ROZBUDOWA MIASTA. Z nastaniem wczesnej wiosny rozpoczął się w Nowym Sączu ruch budowlany. Zaznaczyć należy że w ubiegłym roku przybyło naszemu miastu kilkadziesiąt nowych domów. Obecnie pracuje już w Nowym Sączu i w okolicy kilkuset robotników, co przyczyniło w znacznym stopniu do zmniejszenia bezrobocia na Podhalu.

DOM HARCERSKI. W najbliższym czasie rozpocznie się budowa domu Harcerskiego w Nowym Sączu. Sprawą tą zajmuje się specjalnie wyłoniony komitet.

ĆWIERĆWIECZE ZAKŁ. ELEKTRYCZNEGO. Zakład Elektryczny w Nowym Sączu obchodził uroczyście 25-cio lecie swego istnienia. Zakład posiada obecnie 3 motory, 20 transformatorów, 37.619 metrów sieci nadpowietrznej.

ROZPOCZĘCIE SEZONU PIŁKARSKIEGO. Dnia 29 bm. rozegra Sandecja pierwsze towarzyskie zawody piłkarskie między K. S. KPW. Olsza — K. S. KPW. Sandecja, początek zawodów o godz. 3-ej pop.

Zarząd K. S. KPW. Sandecja przyjmuje zgłoszenia juniorków od wieku 13 do 16 lat każdego wtorku i czwartku na boisku za warstatami kolej. w czasie treningu, międy godz. 4·30 — 6 popoł.

UWAGA SMAKOSZE. Ulica Kościuszki (róg Jagiellońskiej) zmieniła swój wygląd. Tłumy sądeczan i przejezdnych podziwiają nowo-otwartą restaurację, lokal śniadankowy „Morsko Oko".

A jest co podziwiać.

Lokal urządzony nowocześnie z komfortem na wzór wielkomiejski, posiada wyborowe trunki i przekąski specjalności ciepłe dania.

Umiarkowane ceny umożliwiaja każdemu odwiedzanie tego miłego lokalu, gdzie obsługa jest grzeczna i fachowa. Kuchnia pod kierownictwem pierwszorzędnego kucharza.

Spieszmy zatem wszyscy do „Morskiego Oka."

KINO „WIEDZA" Piętro wyżej. komedja polska z Eugeniuszem Bodo.

Rabka.

ROZPOCZĘCIE ROBÓT INWESTYCYJNYCH. Plan robót drogowych w Rabce opracowany przez komisję drogową, przewiduje budowę nowej nawierzchni na głównej ulicy Władysława Orkana.

Narazie przeprowadza się już prace nad poprawą jezdni i chodników na ulicy Kościuszki. Pożądanym byłoby w interesie zdroju wybrukowanie placu przed dworcem kolejowym, gdzie podczas pory deszczowej tworzą się bagna trudne do przebycia.

Grybów.

ZJAZD DZIAŁACZY SAMORZĄDOWYCH. Przy udziale 1.200 delegatów odbył się w Grybowie zjazd działaczy samorządowych z obwodu Grybowskiego.

Obrady zagaił starosta Maciej Łach. Interesujące referaty dotyczące działalności i prac samorządu wygłosili insp. Jarosz, insp. Geisler, insp. Stefaniak i prof. Wzorek. Powzięto szereg rezolucji

---

Wnet większa część doliny Dunajca zostanie zatopiona wielkiem jeziorem ciągnącem się na przestrzeni od N. Sącza po Rożnów i zmieni się krajobraz zupełnie.

Spieszyć trzeba aby módz podziwiać piękno kotliny Dunajca jeszcze przed zalewem.

Tępo rozwoju miejscowości uzdrowisk Piwnicznej, Łomnicy, Żegiestowa, Muszyny zmieni dawny wygląd tych okolic — spieszmy jeszcze zobaczyć je, albowiem w kilku latach zmieniają się te okolice do nie poznania, wyrośnie szereg will, letnisk koło Auto-Strady, Zakopane, Szczawnica — Piwniczna — Krynica.

Coroczny potop Dunajca — okolicy pod Nowym Sączem już w tym roku będzie ujęty wałami, a zasięg wielkich wód zmniejszy swój wielki zalew na przestrzeń wąską ograniczoną wałami ochronnemi.

Obroniona wałami wysokimi dzielnica letnisko-kąpielowa „Wólki" w N. Sączu zaczyna się wraz cudowną plażą Dunajca przemieniać w pierwszorzędne kąpielisko. —

Projektuje się budowę masową domków campingowych.

Nowy Sącz już przy dzisiejszym tempie nowego zabudowania zdolny jest pomieścić 10 — 20.000 letników.

Póki naturalnie oblicze Sądeczyzny i Podhala nie zmieni się na inne zabudowane, pojedźcie zobaczyć piękno nieskażonej Sądeczyzny i Podhala. Pójdźcie za słowami poety „w góry w góry młody bracie". Tam Sądeczyzna woła:

I zrozumiecie słowa poety Wicentego Poia:

„Cudze chwalicie,
Swego nie znacie,
Sami nie wiecie, co posiadacie." —
Jedźcie tylko w Sądeczyznę!

Doprawdy dziwić się należy, że Sądeczyzna naprawdę piękna i jeszcze do tychczas za mało jest odwiedzaną..., że Ministerstwo komunikacji publikacją illustrowaną dotąd nie objęło Sądeczyzny, że mało się o niej słyszy, że Liga popierania turystyki dotąd czeka na „Cooka", aby zorganizował autobusowe choćby po Sądeczyźnie stałe a tanie wycieczki... Komu to zależy na tem, aby „Sądeczyzny" i piękna jej przemilczeć?

dotyczących podniesienia życia gospodarczego wsi.

Nowy Targ.

BUDŻET WYDZIAŁU POWIATOWEGO w Nowym Targu. Rada Powiatowa w Nowym Targu uchwaliła na ostatnim posiedzeniu preliminarz budżetowy na rok bieżący w wysokości 396.053 złotych po stronie dochodów i 376.141zł. po stronie wydatków.

Limanowa.

SZKOŁA im. MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO. Rada Szkolna i Pedagogiczna na specjalnym zebraniu uchwaliła uczcić pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego, przez nadanie Jego Imienia Publicznej Szkole Powszechnej w Limanowej.

DOM P. W. i W. F. w LIMANOWEJ. Rada Miejska w Limanowej doceniając znaczenie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, uchwaliła z okazji imienin Marszałka Rydza Śmigłego, przeznaczyć dogodny teren pod budowę domu sportowego dla organizacji PW. i WF.

BUDŻET MIASTA LIMANOWEJ. Na posiedzeniu Rady Miejskiej uchwalono budżet miejski na rok 1937/8

Uchwalony budżet zamyka się po stronie dochodów i wydatków kwotą 66 505 zł.

Dom wypoczynkowy Podoficerów Rezerwy.

Zarząd Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy w Nowym Sączu, uchwalił stworzyć „Centralny fundusz budowy" Domu wypoczynkowego dla Podoficerów. Uchwałę swą przedstawi do akceptacji Zarządowi Głównemu. O. Z. P. Wsprawie tej, tak doniosłej, poczyniono już pewne kroki, m. in. zwrócenia się z odpowiednim memoriałem o przyznanie terenu pod budowę domu wypoczynkowego dla Podoficerów.

Dom wypoczynkowy stać się ma ośrodkiem grupującym życie podoficerów z całego kraju.

Zamierzamy urządzić w nim izbę chorych, własne przedsiębiorstwa, dając pracę naszym członkom, bibliotekę, świetlicę, klub towarzyski i t. d.

A więc Bracia, każdy Wasz grosz zbędny powinien płynąć na ten cel.

„Dwa razy daje, kto szybko daje" powiada łacińskie przysłowie. Nie wątpimy, że akcja ta, tak bardzo realna, spotka sie z pełnem uznaniem i zrozumieniem społeczeństwa oraz podoficerów rezerwy samych.

TEATR ZIEMI KRAKOWSKIEJ.

Profesja Pani Warren.

Znany miłośnikom sztuki naszego miasta z poprzednich imprez, Teatr Ziemi Krakowskiej pod dyr. T. Pilarskiego (senjora) przy współudziale jednej z największych artystek Sceny Polskiej p. WANDY SIEMASZKOWEJ, wystawił w dniu 17 marca br. w sali Sokoła, znakomitą komedię w 4-rech aktach Bernarda Shawa pt. „Profesja Pani Warren."

Problem rozwinięty w tej sztuce, przez tak doskonałego znawcę życia i charakterów jakim jest Shaw — to walka dwóch istot, dwóch różnych zapatrywań i kierunków brudu i czystości. Matki, handlarki białymi niewolnicami, kupczącej największą świętością kobiety, z jednej strony i córki jej, z nieznanego ojca wychowanej w atmosferze życia czystego z drugiej

Brutalne odsłonięcie prawdy przez wspólnika matki Krofta, wstrząsa całem jestestwem tej młody duszy niszcząc, wyśniony w krainie marzeń gmach życia prawdziwego i doprowadza do ostatecznego konfliktu, w którym córka mimo mimo przeogromnego bólu i zawodu, wyrzeka się matki i stwarza sobie na gruzach uczuć, sama własne życie.

Rzecz podana w całej swej nagiej prawdzie — trzymała widzów cały czas w napięciu, zawdzięczając to doskonałej grze głównych wykonawczyń p. WANDY SIEMASZKOWEJ w roli matki (Pani Warren), która pokazała nam jeszcze raz całą maestrię swego talentu, oraz p. ANTONINY BARCZEWSKIEJ w roli córki (Wiwien)

Talent tej młodziutkiej artystki, znanej ze świetnych swych występów w roli Katarzyny z „Matury" oraz Ireny w „Szesnastolatce", tym razem zabłysnął w całej swej pełni. To wielkie przeżycie roli, świetne ujęcie walki uczucia do matki a uczciwości poczynań, to pogłębienie jej zdolności, rokuje największą nadzieję, co przy świetnych warunkach zewnętrznych, już dziś, stawia ją na jednym niweau z odtwórczynią roli tytułowej.

P. RAJKOWSKI (Krofts'ea) Gentelman-łotr stworzył doskonałą sylwetkę, może cośkolwiek za dobroduszną, jednak konsekwentnie bez odchyleń, przeprowadzoną do końca stawiając ją na pierwszym planie. Z reszty wykonawców P. PILARSKI (PASTOR) za bardzo groteskowy, trzeba zapomnieć o galerji i grać dla widzów z pierwszych rzędów też. P. Lesniowski (Pread) i P. BIERATOWSKI (Frank) dostrajali się do całości, która długo pozostanie w pamięci widzów. Reżyserja z małymi wyjątkami dobra, [III-ci akt zupełny brak sytuacji i rozplanowania.] Dekoracje mimo szumnej reklamy mogłyby być staranniejsze gdyż i tło — podnosi wartość sztuki i gry.

ST.

Redakcja i administracja: Nowy Sącz, ulica B. Głowackiego 15

Nowiny Gospodarcze.

Odmowa przyznania ulg podatkowych musi być przez władze skarbowe dokładnie umotywowana.

Rozporządzenie ministra skarbu z dnia 25 listopada 1933 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (Dziennik Ustaw poz. 89|34) zawiera przepis następującej treści:

„Ulgi wynikające z postanowień rozporządzenia niniejszego, nie będą stosowane do zaległości, powstałych wskutek jawnej złej woli płatnika: ocena, czy powstanie zaległości spowodowane zostało jawną złą wolą płatnika, należy do ministra skarbu, który uprawnienie swe w swym zakresie może przenieść na izby skarbowe“.

Na tle stosowania tego przepisu powstało niezmiernie doniosłe zagadnienie, które ma decydujące znaczenie w kwestii stosunku władzy podatkowej do płatnika. A mianowicie, czy uznanie, iż postępowanie płatnika zawiera cechy jawnej złej woli pozostawione jest swobodnej ocenie władzy podatkowej, czy też władza ta winna należycie uzasadnić, a nawet udowodnić twierdzenie swoje o złej woli płatnika, a tym samym dać płatnikowi możność bronienia się przed skierowanymi doń zarzutami.

W związku z tym zapadło znamienne orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który orzekł, iż pozwana władza, odmawiając płatnikowi zastosowania ulg podatkowych, przewidzianych w rozporządzeniu ministra skarbu, z powodu jawnej złej woli po stronie płatnika, obowiązana jest ustalić w toku postępowania administracyjnego te okoliczności faktyczne, które świadczą o takiej złej woli i powody te podać do wiadomości płatnika. Ulgi bowiem podatkowe, przewidziane w § 8 powołanego rozporządzenia ministra skarbu, następują automatycznie w razie zaistnienia warunków w odnośnym postanowieniu przewidzianych i nie są zależne od swobodnej oceny władz podatkowych. Władza zatem podatkowa, która zamierza pozbawić płatnika dobrodziejstwa korzystania z ulg ustawowych, czy to z powodu braku warunków, przewidzianych w powołanym paragrafie, czy też z powodu istnienia po stronie płatnika nielojalności w dopełnianiu zobowiązań wobec Skarbu Państwa, określonej w § 10 rozporządzenia ministra skarbu, nie może się w takich wypadkach ograniczać do zawiadomienia płatnika jedynie o odmownym ustosunkowaniu się do udzielenia ulg podatkowych. Podatnik bowiem w ten sposób zostaje ograniczony w swych prawach obrony w postępowaniu kasacyjnym przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym przy dochodzeniu uprawnień do ulg podatkowych, zapewnionych mu postanowieniami ustawy.

Z tych względów Trybunał dopatrzył się istotnych uchybień w postępowaniu władzy skarbowej, która bez należytego uzasadnienia odmówiła płatnikowi prawa do ulg podatkowych i uchylił orzeczenie władzy skarbowej.

N. T. A. 12. XI. 1936 r. L. Rejest. 5824|34.

Warunki pożyczek budowlanych na sezon nadchodzący.

Bank Gospodarstwa Krajowego dokonał już podziału kredytów budowlanych na sezon nadchodzący.

Akcja budowlana obejmuje budownictwo domów blokowych, wielomieszkaniowych, drobne budownictwo oraz remont dużych domów o przeważającej liczbie małych mieszkań.

Pożyczki udzielane będą zarówno na budownictwo drewniane jak murowane.

Pierwszeństwo w uzyskaniu kredytu będą mieli ci, którzy już w latach ubiegłych rozpoczęli budowę domów o małych i średnio wyposażonych mieszkaniach a nie mogli ich wykończyć z powodu niemożności uzyskania pożyczki.

Maksymalna wysokość na jeden budynek może wynosić: dla budownictwa blokowego — do wysokości 25 proc. kosztów budowy; w miastach: Gdyni, Poznaniu, Lwowie, Krakowie, Łodzi i w Warszawie — do 30 proc. kosztów budowy.

Dla drobnego budownictwa, 4000 zł. zaś w Warszawie, Gdyni, Poznaniu, Lwowie, Krakowie i Łodzi — 5000 zł na budynek jednomieszkaniowy — z tym, że kwota kredytu przy budownictwie drobnym musi się mieścić najwyżej w granicach 30 proc. kosztów budow.

Pożyczki budowlane podlegać będą amortyzacji w okresie do lat 25-ciu, a przy większych pożyczkach na domy blokowe — na okres nawet dłuższy.

Oprocentowanie tych pożyczek wynosi 5¾ proc. a od czasu rozpoczęcia spłaty — 5·05 proc. rocznie łącznie z dodatkiem administracyjnym Banku.

Obowiązek wystawiania zaświadczeń pracownikom

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnia, że pracodawca obowiązany jest, na żądanie pracownika, zaświadczać mu w legitymacji ubezpieczeniowej pozostawanie w stosunku najmu pracy i wysokość wynagrodzenia. Zaświadczenie takie ważne jest w stosunku do Ubezpieczalni dla pracowników fizycznych w ciągu 2 tygodni, dla umysłowych w ciągu miesiąca.

Ponad to pracodawca obowiązany jest na żądanie pracownika umysłowego lub robotnika, ubiegającego się o zasiłek z tytułu bezrobocia, zaświadczać mu rozwiązanie stosunku najmu.

Kiedy rzemieślnik uważany jest za kupca

Izba Skarbowa w Łodzi, i Min. Skarbu wyjaśnia że rzemieślnicy nabywający towary w celu przerabiania ich lub zużycia w przemyśle rzemieślniczym podpadają pod pojęcie drobnych kupców. Konkretnie do tej kategorii należy zaliczyć zarówno szewców, jak rymarzy nabywających skóry oraz krawców, nabywających dodatki krawieckie.

Zwolnienie rybołóstwa od państw. podatku przemysłowego

Ministerstwo skarbu zwolniło od państwowego podatku przemysłowego (zarówno w formie świadectw przemysłowych, jak i w postaci dodatku do obrotu) rybołóstwo prowadzone zawodo

wo i zarobkowo, jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa rolnego lub leśnego.

Zwolnienie dotyc.y jedynie osób prowadzących gospodarstwa rybne własne, lub dzierżawione, przyczem nie jest prowadzeniem gospodarstwa rybnego zakup ryb w wodach zamkniętych za określoną ryczałtową cenę z prawem ich wyłowienia w określonym umownie czasie.

Sprzedaż papierosów w hotelach i kantynach

Komisja skarbowa Senatu rozpatrzyła nowelę do rozporządzenia o sprzedaży wyrobów tytoniowych, wprowadzając do niej m. inn. poprawkę, rozszerzającą uprawnienia sprzedaży wyrobów tytoniowych na zakłady hotelarskie wszelkiego typu, kantyny oraz na kategorje bufetów, nie objętych obecnie obowiązującą ustawą.

Przed Walnym Zgromadzeniem Tow. Właść. Realności w N. Sączu.

Już w najbliższych dniach zostanie podany do publicznej wiadomości termin walnego zgromadzenia Tow. Właścicieli Realn. w N. Sączu.

Zarząd Tow. spoczywający w rękach tak poważanych obywateli jak P.P. Prezes Racięski wice-prezes dyr. Maschler, prof. Rola, prezes Tenzer, inż. E. Migdał, Margulies, Dr. Janczy i inni znani na naszym terenie działacze społeczni przygotowuje cały szereg ważnych spraw, które rozpatrywane bądą na walnym zgromadzeniu.

No i nic dziwnego, bowiem pietrzące się trudności i ciężka sytuacja finansowa posiadaczy, daje dużo do myślenia. Abstrahując od wartości budynków, i nie biorąc pod rachubę ewent. zadłużeń, których procenta, bezwzględne a dozwolone rujnują właścicieli, wzrastają w sposób wprost katastrofalny obciążenia podatkowe, komunalne, ubezpieczeniowe i fiskalne, stając się prawdziwą klęską dla właścicieli. Ciężka sytuacja finansowa lokatorów i idąca nieraz za tem niewypłacalność tychże, opuszczanie mieszkań średnich i większych i kurczenie się stanu posiadania lokali, konieczność obniżania czynszów, moratorium dla bezrobotnych itd. itd. stwarzają tak ciężką sytuację, iż niejeden właściciel wyzbywa się swej realności, ponieważ nie niesie mu nawet minimalnego procentu. Jeśli do tego dodamy liczne ciężary, spowodowane koniecznemi pożyczkami, długi okres kryzysu, gdzie trudno było o dokładny remont, dla braku kapitałów, dochodzimy do tego, że sprawie własności winno się poświęcić stanowczo więcej programowej uwagi.

A zatem w interesie wszystkich właścicieli ruchomości w Nowym Sączu leży aby zgłosili swój akces w szeregi Tow. Wł. Realn. i przybyli na mające się odbyć walne zgromadzenie Towarzystwa, gdzie wspólnie radzić będą nad poprawą ciężkiej sytuacji i na którym zapadną ważne uchwały tyczące się wszystkich właścicieli realności.

M. L.

Godziny urzędowania w czasie Świąt Wielkanocnych w Urzędach i agencjach poczt.-telekomunikac.

Dnia 27 marca b. r. w Wielką Sobotę służba zewnętrzna dla publiczności będzie czynna do 16 godziny.

Służbę doręczeń większe Urzędy pocztowe będą wykonywać dnia 27 bm. dwurazowo, mniejsze zaś jednorazowo tak, że nadeszły materiał do południa zostanie w zupełności doręczony. Doręczanie przesyłek pośpiesznych oraz doręczanie i wydawanie paczek żywnościowych, tudzież dokonywanie protestów weksli będzie uskutecznione w dniu 27 bm. według obowiązujących przepisów.

W dniu 28 marca br. w Wielkanoc zewnętrzna służba pocztowa oraz służba doręczeń przesyłek pocztowych jest całkiem zastanawiona z wyjątkiem służby doręczeń przesyłek pośpiesznych oraz wydawania w urzędach paczek żywnościowych.

Dnia 29 marca b.r. w Poniedziałek Wielkanocny urzędy i agencje pocztowe będą pełniły normalną służbę wewnętrzną od godziny 9 do 11 oraz wszystkie przesyłki pocztowe będą jednorazowo doręczone.

Godziny urzędowe w telegrafie i telefonie we wszystkich urzędach i agencjach telekomunikacyjnych w dni świąteczne pozostają bez-zmiany.

Nowa serja znaczków pocztowych.

Wydanie nowej serii znaczków i kartek pocztowych oraz koperty z nadrukowanym znaczkiem pocztowym.

Z dniem 1 kwietnia br. zostaną wydane i wprowadzone do obiegu i sorzedaży następujące znaczki i kartki pocztowe.

1) Znaczek pocztowy opłaty wartość 5 groszy, przedstawiający klasztor na Jasnej Górze w Częstochowie. Wymiar znaczka z marginesem — 31,25X 25,5 mm. kolor znaczka fioletowy.

2] Znaczek pocztowy wartości 10 groszy, przedstawiający widok dworca morskiego w Gdyni.

3] Znaczek pocztowy opłaty wartości 15 groszy, Przedstawiający widok gmachu uniwersyteckiego I. K. we Lwowie. Kolor znaczka jest czerwono-brązowy.

4) Znaczek pocztowy opłaty wartości 20 groszy, przedstawiający widok gmachu urzędu wojewódzkiego w Katowicach. Kolor znaczka jest żółto-brązowy.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: M. Lustig. „Drukarnia Podhalańska“ w Nowym Sączu

DROBNE.

PARCELA 2000 m² w Piwnicznej tuż przy stacji kolejowej do sprzedania. Willa 1 piętrowa z poddaszem, komfort z wszelkiemi wygodami, zaraz do sprzedania w Nowym Sączu.

Oferty: inż. Edward Migdał, Nowy Sącz, Żółkiewskiego 6.

* * *

WYKWALIFIKOWANA BUCHALTERKA z praktyką bankową i handlową, poszukuje posady w Nowym Sączu lub w powiecie. Zgłoszenia: Adm. Nowin Podhalańskich.

Reklama dzwignią handlu i przemysłu.

Pismo redaguje Komitet.